

Το περιβάλλον είναι ζωή για την Ιωάννα Παναγιώτου, που ανέλαβε πρόσφατα τα νηπία των Οικολόγων. Η πρώτη της σύνδεση με το περιβάλλον έγινε όταν καθόταν στον ίσκιο μιας χαρουπιάς στο χωράφι των παπουδιών της. Ο πιο μεγάλος περιβαλλοντικός αγώνας που έκανε, ήταν κατά των κεραιών στο Ακρωτήριο και η μεγαλύτερη κινητοποίηση κατά των γενετικά τροποποιημένων οργανισμών. Η πιο αποτυχημένη κινητοποίηση ήταν πριν 24 χρόνια, όταν προσπαθούσε να πείσει τους αγρότες για τη βλαπτικότητα των φυτοφαρμάκων.

Τα λάθη χαρίζονται πιο εύκολα στους άνδρες

ΙΩΑΝΝΑ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ: Ο δυναμισμός δεν έχει να κάνει με την ένταση της φωνής αλλά με τη σταθερότητα

Πώς είναι η καρτέλα της εξουσίας; Τη γνώω ως καρτέλα ευθύνης και προσφοράς. Με καρφιά; Ναι, με κάποια καρφιά, τα οποία έχουν να κάνουν με το ότι πρέπει να είσαι συγκροτημένος και προσεκτικός για να εκφράσεις τις θέσεις του κώρου που εκπροσωπείς με τον καλύτερο τρόπο.
Ποια ήταν η πρώτη αντίδραση των πολιτών και των πολιτικών; Θετική και ευγενική, στη συνέχεια θα δούμε την πραγματική εικόνα.
Μπορείτε να διαβάσετε τους ανθρώπους; Ναι, πάρα πολύ καλά. Για να μπορείς να κατανοήσεις τον άλλο, πρέπει να ξέρεις πάρα πολύ καλά τον εαυτό σου και να παραδέχεσαι τη δική σου «μαφία», τουτέστιν τη δική σου αδυναμία ή υπεκφυγή.
Η πολιτική κρύβει «μαφίες»; Ναι, υπάρχει η διπλωματία που έχει να κάνει με το να ξεγελάς τον άλλο για να πετύχεις αυτό που θέλεις και η διπλωματία, η οποία γίνεται για λόγους ευελιξίας. Δεν κάνεις επανάσταση εκεί που δεν χρειάζεται και κτίζει σιγά - σιγά και σταθερά.
Με τις επαναστάσεις τα πάτε πολύ καλά, μια ζωή στους δρόμους διαμαρτυρόμενη. Το Κίνημα βγαίνει στο δρόμο όταν η Πολι-

Κάνουμε πολύ μεγαλύτερο κόπο από ό,τι ένας άντρας μέχρι να αναγνωρίσουν τη δημιουργικότητά μας

τεύα δεν έχει ανοικτά τα αφτιά της για να ακούσει τις ευαισθησίες και τα παράπονα των πολιτών, κυρίως σε θέματα που έχουν να κάνουν με την υγεία και την ποιότητα ζωής τους. Σε μερικές περιπτώσεις οι αντιδράσεις έχουν να κάνουν με τη μη εφαρμογή του νόμου όχι μόνο από άλλους πολίτες αλλά και από αρμόδιες Αρχές.
Πώς νιώθετε κάθε φορά που βγαίνετε στους δρόμους; Δεν νιώθω άβολα να ζητώ κάτι που είναι σωστό και δίκαιο.
Είστε όμως άνθρωπος χαμηλών τόνων. Ο δυναμισμός δεν έχει να κάνει με την ένταση της φωνής αλλά με το πόσο σταθερά προσπαθείς να πετύχεις αυτό που θεωρείς σωστό.
Πώς νιώθετε σε στιγμές έντονης διαμάχης; Έντονα, αλλά σαφώς δεν είμαι ο άνθρωπος που θα εξασκήσει την οποιαδήποτε μορφή βίας.
Υψώνετε τον τόνο της φωνής σας; Ναι, αλλά σπάνια.
Πώς πετυχαίνετε αυτή την εσωτερική ηρεμία; Καταφέρνω να συγκεντρώνομαι στο στόχο μου και να επιβάλω στον εαυτό μου να μην πανικοβάλλεται.
Μήπως καταπιέξετε τον εαυτό σας; Όχι, δεν τον καταπιέζω, απλά τον ηρεμώ μακριά από εγωισμό και θυμό.
Αυτό είναι αποτέλεσμα... των δυσκολιών της ζωής που πέρασα. Υπάρχουν άνθρωποι που μέσα από τις δυσκολίες γίνονται

πιο δεκτικοί προς τους άλλους και άλλοι που οι δυσκολίες τους κάνουν ιδιαίτερα σκληρούς.
Κάποιοι θεωρούν ότι είστε υπό την κηδεμονία Περδίκης. Κηδεμόνας λέγεται αυτός που έχει τη φροντίδα ενός ανήλικου παιδιού και εγώ αυτό το ηλικιακό στάδιο το έχω ξεπεράσει προ πολλού. Με τον Γιώργο Περδίκη είμαστε φίλοι και συνεργάτες εδώ και 14 χρόνια. Είναι άνθρωπος που

εκτιμώ και θαυμάζω κυρίως για την ακούραστη και αγωνιστική προσπάθειά του να καλλιεργήσει στον τόπο μας τις αρχές της Οικολογίας.
Βέβαια είστε δυο αντίθετοι χαρακτήρες. Αυτό αποτελεί στοιχείο ισορροπίας σε επίπεδο συμπεριφορών.
Πώς αντιδράτε όταν ακούτε αρνητικά σχόλια; Με στενοχωρούν αλλά δεν με αποπροσανατολίζουν. Έτσι κι αλλιώς στο τέ-

λος αυτό που μένει, είναι οι πράξεις.
Ποια είναι η μεγαλύτερη πρόκληση ως γενική γραμματέας; Δυο είναι οι σημαντικές προκλήσεις, η μια έχει να κάνει με την αύξηση της εμπέλειάς μας στην κοινωνία όσον αφορά θέματα οικολογίας, υγείας, βιώσιμης ανάπτυξης και η δεύτερη έχει να κάνει με την εμπλοκή των γυναικών στην πολιτική και γενικά στα κοινά.
Είστε η δεύτερη γυναίκα που αναλαμβά-

Μας δυσαρεστεί η εκκρεμότητα με το Συμβ. Περιβάλλοντος

Αισιοδοείτε για την πορεία των συνομιλιών; Ιδιαίτερώς δεν αισιοδοξώ στην παρούσα χρονική στιγμή αλλά πιστεύω στην Ευρώπη και τις αρχές της και η ένταξη της Κύπρου ήταν ένα σημαντικό βήμα.
Συμφωνείτε με τον τρόπο που διαπραγματεύεται ο Πρόεδρος Χριστόφιας; Συμφωνώ με το ότι έπρεπε να αρχίσει ένας διάλογος και μία διαδικασία, από την άλλη όμως η λύση από τους Κυπρίους για τους Κυπρίους είναι η μισή αλήθεια, διότι εμπλέκεται η Τουρκία η οποία έχει στρατό στον νησί, υπάρχουν έποικοι και καμιά συμφωνία μεταξύ των Κυπρίων δεν θα έχει αντίκρουσμα αν δεν συμφωνήσει και η Τουρκία. Αυτό που λείπει σε όλες ανεξαιρέτως τις πολιτικές μας, είναι η στρατηγική. Θα ήταν πολύ σημαντικό αν από τώρα μέχρι τον Δεκέμβριο που είναι το ραντεβού της Τουρκίας με την ΕΕ, σταθούμε δίπλα από την κυβέρνηση και εφαρμόσουμε με συνέπεια μια σωστή, μελετημένη και συμφωνημένη στρατηγική προς όφελος της Κύπρου και όλων των Κυπρίων. Φοβάμαι όμως ότι και πάλι υπάρχει έλλειμμα στρατηγικής.
Πώς βλέπετε τη διακυβέρνηση Χριστό-

φια; Αναμένω σε κάποια θέματα μεγαλύτερη αποδοτικότητα, ειδικά στα θέματα περιβάλλοντος.
Το Κίνημα στήριξε δυο Προέδρους αλλά στο τέλος δεν εισέπραξε τις υποσχέσεις τους. Μήπως δεν ακούετε αρκετή πίεση; Στήριξαμε τον Τάσσο Παπαδόπουλο από την αρχή στις εκλογές του 2008 και είχαμε συμβάλει στη διαμόρφωση του προεκλογικού του προγράμματος. Επίσης επί τη θέσει του είχαμε μια καλή επικοινωνία μαζί με τους υπουργούς του και δημιουργήθηκε η θέση του επιτρόπου Περιβάλλοντος. Το θέμα του Συμβουλίου Περιβάλλοντος πρέπει να ξεκαθαρίσει με την κυβέρνηση Χριστόφια. Υπάρχει εκκρεμότητα η οποία μας δυσαρεστεί.
Σας απογοητεύουν; Δεν μπορούμε να πούμε ακόμα κάτι τέτοιο. Τώρα αρχίζουν θεματικές επιτροπές του Κινήματος να έχουν επαφές με τους υπουργούς για να μας ενημερώσουν και μέσα στο χειμώνα θα κάνουμε εσωτερική δημοσκοπήσιση για να δούμε τι λένε τα μέλη μας για το Κυπριακό, την εσωτερική διακυβέρνηση και πού τοποθετούν το Κίνημα σε σχέση με την κυβέρνηση.

Είμαι αρκετά μοναχικός χαρακτήρας

Χρόνο για την Ιωάννα βρίσκετε; Βρίσκω κάποιο χρόνο κυρίως όταν έρχεται η κόρη μου Σαλώμη που είναι τρίτο έτος Νομικής στη Θεσσαλονίκη. Υπάρχει κατανοήσιμη από την κόρη μου, τους γονείς, την αδελφή και τους φίλους μου.
Τους βλέπετε; Όχι πολύ συχνά αλλά φροντίζω να έχουμε επικοινωνία, να πιούμε έναν καφέ την Κυριακή. Είναι στοιχείο ισορροπίας οι σχέσεις με τους δικούς μου ανθρώπους και δεν διατάζω να ζητήσω βοήθεια όταν τη χρειάζομαι.
Χρειάζεστε συχνά; Όχι, αλλά όταν με απασχολεί κάτι, θα ζητήσω την άποψη των ανθρώπων που αγαπώ και εμπιστεύομαι.

Θέλετε χρόνο για να πάρετε μια απόφαση; Όχι πολύ. Χρειάζομαι λίγο χρόνο για να κάνω μια κουβέντα με τους ανθρώπους που πρέπει ανάλογα με το θέμα και μετά να βρεθώ μόνη με τον εαυτό μου για λίγα λεπτά μέχρι να πάρω την απόφαση.
Για την Ιωάννα τι κάνετε; Όλα αυτά που κάνω, με ευχαριστούν.
Πώς ξεκουράζεστε; Σπίτι μου με μουσική. Μου αρέσει να μένω πολλές ώρες μόνη.
Τι σας ευχαριστεί; Ένα ήσυχο εστιατόριο με λίγους φίλους, καλό κυπριακό κρασί και καλή κουβέντα.
Πώς είσατε ως μητέρα; Είναι πολύ δύσκολο να είσαι γονιός διότι κανείς δεν

είναι τέλειος. Με τη Σαλώμη κουβεντιάζουμε πολύ και δεν προσπαθώ να της επιβάλω πράγματα.
Ποια συμβουλή της δίνετε; Να μην κάνει πράγματα που δεν τα θέλει επειδή πρέπει, να κάνει αυτά που την εκφράζουν για να είναι ευτυχισμένη.
Ποιος είναι ο στόχος ζωής μιας γυναίκας που έχει σπάσει φραγμούς; Πιστεύω ότι ερχόμαστε στη ζωή μέσα σε μια εξελικτική πνευματική διαδικασία. Ερχόμαστε για να ανακαλύψουμε τον εαυτό μας και να προσφέρουμε στην κοινωνία μέσα σε μια προσπάθεια αυτογνωσίας και δημιουργικότητας. Αυτός είναι και ο στόχος μου.

νη τα νηπία κόμματος στην Κύπρο. Η καρτέλα χρειάζεται μετατροπές; Ναι, νομίζω ότι χρειάζεται μετατροπές κυρίως στα θέματα σεβασμού, αποδοχής και αναγνώρισης. Συνήθως εμείς οι γυναίκες κάνουμε πολύ μεγαλύτερο κόπο από ό,τι ένας άντρας μέχρι να αναγνωρίσουν τη δημιουργικότητά μας και αυτό συμβαίνει όχι μόνο στην πολιτική. Το έχω βιώσει και ως ομοσπονιά.
Πώς πετυχαίνετε; Ο μόνος τρόπος για να το πετύχεις, είναι να αντιληφθώ μέσα από τη δράση σου ότι αυτό που λες, το εννοείς και το πράττεις με συνέπεια. Το λάθος σε έναν άντρα χαρίζεται πιο εύκολα ειδικά μέσα σε χώρους που είναι πιο ανδροκρατούμενοι.
Εσείς μπήκατε σε όλους τους ανδροκρατούμενους χώρους. Ήταν πρόκληση για σας; Όχι, μερικά πράγματα ήταν συγκυρία. Κανείς δεν επιλέγει να μεγαλώσει μόνο του ένα παιδί, όμως είναι μέσα στο παιχνίδι της ζωής και όταν έρθει, αναγκάζεσαι να αντιμετωπίσεις. Ξεκινάς ένα επάγγελμα με το σύζυγό σου, κάποια στιγμή μένεις μόνη σου, θα διαλύσεις τη δουλειά σου επειδή είσαι γυναίκα; Στο Κίνημα των Οικολόγων είμαι ιδρυτικό στέλεχος από το 1996, έπρεπε να μη διεκδικήσω τη θέση διότι είμαι γυναίκα;
Είστε η μόνη γυναίκα στο Εθνικό. Δεν μπορώ να πω ότι είναι κάτι που δεν με απα-

σοχλεί. Πρέπει να δεις τον τρόπο που λειτουργεί ένας θεσμός για να μπορέσεις να εκφράσεις τον εαυτό σου εποικοδομητικά.
Μια γυναίκαει παρουσία στο Εθνικό τι νότα μπορεί να φέρει; Θετική πιστεύω, ειδικά αν είναι άνθρωπος καλών προθέσεων, οργανωμένος και με απόψεις.
Οι ευρωεκλογές θα είναι για σας μια πρώτη εξέταση; Οι εκλογές αποτελούν πάντα ρίσκο, όμως οι Οικολόγοι αποφάσισαν να κατεβούν στην εκλογική διαδικασία, οργανωμένοι και με απόψεις.
Κατεβήκατε πρωτοκλασάτα στελέχη για να συγκρατήσετε τα ποσοστά σας; Με ένα καθαρά οικολογικό ψηφοδέλτιο, συγκροτημένο από πρόσωπα που προσφέρουν καθημερινά στην προστασία του περιβάλλοντος και της ποιότητας της ζωής, επιδιώκουμε ως Οικολόγοι να καταθέσουμε τη δική μας πρόταση για το μέλλον της Κύπρου μέσα στην Ενωμένη Ευρώπη. Οι ευρωεκλογές δεν είναι μόνο μια μάχη για να εκλεγεί κάποιος στο Ευρωπαϊκό κοινοβούλιο και να γίνει ένας από τα 785 μέλη του. Είναι κυρίως η δυνατότητα να συζητηθούν οι πολιτικές προτάσεις, να ακουστούν από τους Ευρωπαϊκούς πολίτες και εκείνοι να τοποθετηθούν.

Οινοποιός, αγρότης, επιχειρηματίας, πολιτικός...

Με σπουδές βιολογίας στη Θεσσαλονίκη πώς γεννήθηκε η ιδέα της βιοκαλλιέργειας; Ξεκίνησα από έναν πολύ καλό καθηγητή Οικολογίας που είχα. Συμμετείχα στα προγράμματα που έκανε για βιώσιμη ανάπτυξη σε υποβαθμισμένες περιοχές. Όταν γύρισα στην Κύπρο, σκεφτόμουν πώς μπορούσα να χρησιμοποιώ τους φυσικούς πόρους μιας περιοχής. Η καταγωγή μου είναι από τον Άγιο Αμβρόσιο, η περιοχή έχει μόνο αμπελία, έτσι εκ των πραγμάτων αποφάσισα να χρησιμοποιήσω αυτό που είχα ως δεδομένο για να εφαρμόσω αυτά που έμαθα. Το πρώτο κρασί... ήταν μια διαδικασία χρονοβόρα που χρειαζόταν επένδυση και πειραματισμό διότι τότε υπήρχε μόνο άλλο ένα τοπικό οινοποιείο στην Κύπρο.
Ένα μικρό οινοποιείο είναι βιώσιμο στις μέρες μας; Προσωπικά θα αποθάρρυνα τον οποιονδήποτε να δημιουργήσει ένα μικρό οινοποιείο στην Κύπρο σήμερα διότι υπάρχουν πάνω από 40 και στην Ευρώπη υπάρχει μια γενικότερη κρίση στον τομέα

αυτό.
Δεν πίνει ο κόσμος; Ο κόσμος πίνει αλλά υπάρχει στην παγκοσμιοποιημένη πια ευρωπαϊκή αγορά μεγάλος ανταγωνισμός με τα κρασιά από τον «Νέο Κόσμο».
Ο Κύπριος έμαθε να πίνει κρασί; Πίνει περισσότερο από ό,τι στο παρελθόν αλλά δεν τιμά επαρκώς το κυπριακό κρασί παρόλο που αξίζει.
Εσείς πίνετε; Ναι, με καλή παρέα και φαγητό.
Χρόνο για το οινοποιείο βρίσκετε; Έχω καλούς συνεργάτες στο οινοποιείο και στην εταιρεία των πωλήσεων και προσπαθώ να είμαι πολύ οργανωμένη με το χρόνο μου. Στον τρύφο θα είμαι εκεί. Είναι μια δουλειά πολυεπίπεδη, πρέπει να είσαι από αγρότη μέχρι και επιχειρηματία για να επιβιώσεις.
Πώς μπήκε η πολιτική μέσα σε όλα αυτά; Η οικολογία αποτελεί ιδεολογική θεώρηση με πρακτικές εφαρμογές και πολιτικό πολιτισμό. Όταν από νεαρή ηλικία μιλάς για βιώσιμη ανάπτυξη και κάποια στιγμή δημιουργείται ένας χώρος πολιτικός που

αγωνίζεται γι' αυτό, ήταν φυσικό να τον αγκαλιάσω. Δεν μπορείς να είσαι μοναχικός καβαλάρης και να νομίζεις ότι θα αλλάξεις τον κόσμο επειδή εσύ το θέλεις ή επειδή έκανες σε πέντε εκτάρια βιοκαλλιέργεια. Ο κόσμος θα αλλάξει προς το καλύτερο μόνο αν η προσπάθεια είναι πολυδιάστατη και πολυπρόσωπη.
Το Κίνημα δεν κατάφερε να μεγαλώσει. Κατάφερε όμως να επιβιώσει όταν αρκετά κόμματα και κινήματα πέρασαν από το πολιτικό προσκήνιο και μετά έσβησαν τα τελευταία δεκαπέντε χρόνια. Η Κύπρος δεν είναι φιλικός χώρος σε οτιδήποτε θεωρείται καινούριο. Η δύναμη της εντροπίας είναι μεγαλύτερη από την απόφαση για αλλαγή γιατί η αλλαγή έχει πάντα ρίσκο και οι άνθρωποι και στην προσωπική τους ζωή και στην πολιτική ζωή φοβούνται τις αλλαγές. Παρ' όλα αυτά η ιστορία μας έδειξε ότι οι αλλαγές αρχίζουν πάντα από τους λίγους. Επίσης η άνοδος του Κινήματος συνδέεται άμεσα με την ανάπτυξη οικολογικής συνείδησης στον τόπο μας.